

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1400/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.20.633/2024/7. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] Az indítványozó meghatalmazott jogi képviselője (Lohn Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Lohn Balázs) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] 1. Az indítványozó a Kúria Pfv.I.20.633/2024/7. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.677/2023/7. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal. Álláspontja szerint a támadott bírósági döntések sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében biztosított alapjogait (a tisztességes bírósági eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jogát).
- [3] 1.1. Az ügy előzménye az indítvány és a rendelkezésre álló bírósági iratok alapján az alábbiak szerint foglalható össze.
- [4] Az indítványozó ügyvezetője 2007-től egyeztetéseket folytatott [...] Város Önkormányzat polgármesterével és a helyi szakorvosi rendelőintézet igazgató-főorvosával az indítványozó beruházásában megvalósuló egészségközpontról. Az elképzelés szerint az egészségközpontban az indítványozó által működtetett gyógyszertár mellett helyet kaptak volna orvosi rendelők és itt működtek volna a rendelőintézet egyes szakrendelése is. Az építési munkák 2010-ben kezdődtek meg, 2012-ben pedig szándéknyilatkozatot írt alá az indítványozó és a rendelőintézet, amely szerint – a használatbavételi engedély birtokában és az ÁNTSZ engedélyeztetést követően – az indítványozó bérbe adja az ingatlan meghatározott részét a rendelőintézetnek, amely ezért – évente újílag meghatározott – bérleti díjat

fizet és bizonyos szakrendeléseket itt működtet. A gyógyszerár 2011-ben nyitott meg, 2012-ben pedig a rendelők is ideiglenes használatbavételi engedélyt kaptak, ezért az indítványozó kezdeményezte a szakrendelések átköltöztetését, amit a rendelőintézet igazgatója megtagadott. Az indítványozó és a rendelőintézet közötti többszöri tárgyalást követően sem került sor sem a bérleti szerződés megkötésére, sem a szakrendelések átköltöztetésére. 2017-ben az indítványozó keresetet terjesztett elő a bíróságnál, amelyben elsődlegesen kérte – a 2012-ben aláírt szándéknyilatkozat szerinti tartalommal – közte és rendelőintézet jogutóda (a Jászberényi Szent Erzsébet Kórház) között határozatlan idejű bérleti szerződés létrehozását, továbbá szerződésszegés jogcímén bérleti díj, elmaradt haszon és ezen összegek után késedelmi kamat megfizetését. Másodlagosan kártérítés jogcímén – a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 6. §-a (utaló magatartás) és 344. §-a alapján – az alperesek egyetemleges kötelezését kérte az elmaradt bérleti díj, a gyógyszerár működésével kapcsolatban elmaradt haszon és késedelmi kamat megfizetésére.

- [5] Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: elsőfokú bíróság vagy Törvényszék) 15.P.21.595/2021/66. számú ítéletével az indítványozó felperes elsődleges kereseti kérelmét nem találta megalapozottnak, azonban a másodlagos kereseti kérelemnek helyt adott. A Törvényszék álláspontja szerint a felek által aláírt szándéknyilatkozat ugyan érvényesen létrejött előszerződésnek minősült, azonban a szerződést a bíróság nem hozhatta létre. Tekintettel egyrészt arra, hogy a vonatkozó – az egészségügyi intézményekre irányadó – jogszabályi környezet jelentős mértékben megváltozott, másrészt arra, hogy a szerződés létrehozatalához – az rPtk. 215. §-a alapján – szükség lett volna harmadik személyek hozzájárulására, ugyanakkor ezen személyek kiléte ismeretlen volt a bíróság előtt, mivel e körben az indítványozó nem tett teljes körű nyilatkozatot. A Törvényszék ugyanakkor megalapozottnak találta az rPtk. 6. §-ára alapozott másodlagos kereseti kérelmet, tekintettel a III. rendű alperes jogelődjének magatartására (így pl. az eredeti tervdokumentáció már az alperes szóbeli ígérete alapján készült el, a felek szándéknyilatkozatot írtak alá, az alperes de facto munkatársakat delegált a projekt figyelemmel kísérésére).
- [6] A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla (a továbbiakban: másodfokú bíróság vagy Ítéltábla) 6.Pf.20.677/2023/7. számú ítélete az elsőfokú bíróság ítéletének csak a fellebbezéssel érintett részét vizsgálta, azt megváltoztatta és az indítványozó keresetét teljes egészében elutasította. Az Ítéltábla tehát az elsődleges kereseti kérelemmel már nem foglalkozott, a másodlagos kereseti kérelemmel kapcsolatban pedig azt állapította meg, hogy amennyiben a felek által aláírt szándéknyilatkozat előszerződésnek minősült, úgy az nem adhat alapot az rPtk. 6 §-ának alkalmazására, mivel az csak szerződésen kívüli magatartásokra irányadó.
- [7] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.I.20.633/2024/7. számú ítéletével a másodfokú bíróság ítéletét hatályában fenntartotta.

- [8] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában elsőként a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] sérelmére hivatkozott. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság csak formálisan tett eleget indokolási kötelezettségének, amikor összegezte ugyan az elsőfokú bíróság által feltárt tényállást, azonban a saját maga általa megállapított tényállással összefüggésben már nem fejtette ki, hogy milyen bizonyítékok alapján és miért jutott az ítéletben rögzített következtetésekre. Szerinte ez a bírósági gyakorlat nem biztosítja annak megismerhetőségét, hogy a bíróság milyen tényekre, bizonyítékokra alapította döntését, ami sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot. Az indítványozó ugyanezen alapjog sérelme körébe sorolta, hogy a másodfokú bíróság nem adta indokát annak, hogy egyes bizonyítékokat miért hagyott figyelmen kívül, illetve azokat miért nem tartotta az ügy szempontjából relevánsnak. A Kúria pedig azzal, hogy nem orvosolta a fenti hiányosságokat, szintén tisztességtelenül járt el.
- [9] Az indítványozó másodsorban a jogorvoslathoz való jogának [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés] sérelmét állította arra hivatkozással, hogy a Kúria felülvizsgálati kérelmét nem annak valós tartalma alapján értékelte és így megalapozatlanul utasította el. Ezt egyrészt azzal támasztotta alá, hogy a Kúria tévesen állította az rPtk. 215. §-át érintő jogszabálysértés indokolásának hiányát, mivel azt az indítványozó felülvizsgálati kérelmében részletesen megindokolta. Másrészt azzal, hogy a Kúria nem értékelte jogszabálysértőnek a másodfokú bíróságnak – a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 253. § (3) bekezdésében szabályozott – a fellebbezés korlátaira vonatkozó jogértelmezését és ennek eredményeképpen az indítványozó fellebbezésének a szerződés létrehozására irányuló része (az indítványozó szóhasználata szerint másodlagos fellebbezési kérelme) teljes egészében elbírálatlan maradt.
- [10] Az indítványozó a jogorvoslathoz való jogának sérelmét látta abban is, hogy a másodfokú bíróság helytelenül állapított meg részjogerőt az elsőfokú ítélettel összefüggésben. Az Ítélet tábla szerint ugyanis az indítványozó az elsőfokú ítéletnek a bérleti szerződés létrehozására irányuló keresetet elutasító rendelkezését nem fellebbezte meg, ezzel szemben az indítványozó azt állítja, hogy fellebbezése erre is kiterjedt. A másodfokú bíróság tehát önkényesen, a fellebbezés tartalmával ellentétesen állapította meg a részjogerő bekövetkeztét.
- [11] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdéseiben meghatározottak alapján mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie, ezért az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva elsőként azt vizsgálta, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott követelményeknek.
- [12] 3.1. Az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségek kimerítése után, a törvény által biztosított hatvan napos határidőn belül terjesztette elő alkotmányjogi

panaszát. A polgári perben, amely az alkotmányjogi panasz alapjául szolgál, az indítványozó felperes volt, így érintettsége megállapítható. Az indítvány megfelel a határozott kérelem követelményeinek is, mivel megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét kijelölő alaptörvényi és törvényi rendelkezést, a támadott bírósági döntést, az Alaptörvény megsértett rendelkezését, az eljárás megindításának indokait, indokolást a tekintetben, hogy a bírói döntés miért és mennyiben sérti az Alaptörvény felhívott rendelkezéseit, illetve kifejezett kérelmet tartalmaz az alaptörvény-ellenesnek talált bírói döntések megsemmisítésére.

- [13] 3.2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [14] A továbbiakban az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz alapján megállapítható-e a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség az ügyben. E körben a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog és a jogorvoslathoz való jog állított sérelmével összefüggésben az Alkotmánybíróság a következőkre mutat rá.
- [15] Az Alkotmánybíróság következetes, az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésére visszavezethető gyakorlata szerint az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {lásd: 3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata abban is következetes, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, illetve a jogszabályok értelmezése a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, melyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta „szuperbíróságként”, a meglévők melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el {3291/2022. (VI. 10.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az indokolás mélységével összefüggésben pedig az Alkotmánybíróság arra utal, hogy következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni, ugyanakkor azonban az indokolási kötelezettségből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége és különösen nem következik az indítványozók szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {3122/2025. (IV. 25.) AB végzés, Indokolás [30]}.

- [16] Az Alkotmánybíróság jelen esetben megállapította, hogy az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét alapvetően olyan vélt törvénysértések (jogerő megállapítása, fellebbezés korlátai) miatt állítja, amelyek szakjogi-törvényességi kérdések, és amelyek vizsgálata az Alkotmánybíróság hatáskörén kívül esik.
- [17] Az indítványozó a Kúria ítéletével kapcsolatban is kérte a jogorvoslathoz való jog sérelmének a megállapítását, ezért szükséges rámutatni arra, hogy: „[a] következetes alkotmánybírósági értelmezés szerint a felülvizsgálat – bár eljárásjogi értelemben jogorvoslatnak minősül, de a rendes jogorvoslat, vagyis a fellebbezés kimerítése után illet(het)i meg a feleket – nem hozható érdemi alkotmányossági összefüggésbe az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való joggal {3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [24]–[25]}. A jogalkotó döntésén múlik ugyanis, hogy intézményesít-e ilyen rendkívüli jogorvoslatot vagy sem, és nagyfokú szabadsággal rendelkezik e jogorvoslat terjedelmét, feltételeit illetően is. Ugyanakkor, ha biztosít ilyen jogorvoslatot, akkor ennek az eljárási szakasznak is meg kell felelnie a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból fakadó követelményeknek.” {3027/2018. (II. 6.) AB határozat, Indokolás [14]}. Önmagában azonban az, hogy a döntés indokolásában foglaltakkal az indítványozó nem ért egyet, vagy azt – saját szubjektív szempontjai alapján – nem tartja kellően részletesnek, az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata alapján nem alapozza meg a döntés alaptörvény-ellenességének megállapítását.” {3276/2022. (VI. 3.) AB végzés, Indokolás [19]; 3052/2025. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [115]}.
- [18] A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a Kúria azonosította az álláspontja szerint a jelen ügy kapcsán vizsgálandó legfontosabb kérdéseket, és a döntése mikénti kialakítása szempontjából releváns szempontokat – figyelemmel a vonatkozó anyagi és eljárásjogi törvényi előírásokra – vizsgálat tárgyává tette, továbbá ítélete indokolásában számot is adott döntése indokairól.
- [19] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét és ezzel összefüggésben nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi kérdést sem.
- [20] 4. Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz nem felelt meg az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételeknek, az Alkotmánybíróság azt – az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. október 14.

Dr. Juhász Miklós s.k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s.k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s.k.,
alkotmánybíró